

CREACIÓ DEL CENTRE CULTURAL DE SANT FRANCESC DE BERGA:

Disseny compartit amb
els agents clau del territori

Dissabte **18 de setembre**
De 10 a 13 h
Convent de Sant Francesc

#laculturatransforma

AMICS
DE JOAN FERRER
www.socjoanferrer.cat

Ajuntament
de Berga

Informe de resultats

Versió resumida de l'informe de resultats

Què és mūtāre

mūtāre és un espai de diàleg, reflexió i acció sobre com la cultura transforma la societat. És un espai d'intel·ligència col·lectiva que proposa continguts i eines per fer que els projectes culturals i educatius incrementin la seva capacitat de millorar la vida de les persones.

mūtāre és una metodologia per repensar-nos, un espai més necessari que mai per trobar respostes creatives als nous reptes socials i culturals. mūtāre és cultura i és transformació social.

mūtāre a Sant Francesc de Berga: el repte

Aconseguir que el Convent de Sant Francesc es converteixi en un centre cultural, multidisciplinari amb voluntat de transformació social i pel bé de la comunitat berguedana

“Impulsar la reconversió de Sant Francesc en un espai multidisciplinari que esdevingui un centre cultural potent de creació i visualització de les arts, que tingui en compte les necessitats culturals, socials i de desenvolupament del territori amb visió de futur i pel bé de la comunitat”.

Els resultats

Els reptes

La dinàmica de reflexió compartida en el marc de la trobada va posar focus sobre els reptes socials i educatius del territori als quals es pot donar resposta des de la cultura:

Treballar des de les arts i la cultura per afavorir la inclusió i la cohesió social:

- Aportant propostes per a la inclusió dels col·lectius amb majors dificultats.
- Promovent la relació de la societat amb el patrimoni natural i cultural, amb l'entorn i la seva preservació.
- Revitalitzant i dotant de vida el casc antic.

Dinamitzar la vida cultural i artística de la ciutat, des de la creació d'un projecte comú de comarca com a Balcó del Pirineu, amb el lideratge i capitalitat de Berga, però amb una mirada descentralitzada:

- Dignificant el patrimoni comarcal i augmentant l'autoestima.
- Visibilitzant i retenint el talent local.
- Identificant i donant resposta a les necessitats reals del món cultural.
- Superant el límit de La Patum.
- Potenciant l'autoconeixement del propi territori i difonent la realitat cultural i social berguedana.
- Amb una projecció més enllà de la comarca, situant-nos al món.

Crear xarxa i fer realitat un marc de cooperació i aliança amb la implicació de tots els agents del territori:

- Generant espais de trobada i treball compartits.
- Aconseguint la implicació i compromís dels agents culturals, les institucions, el món educatiu, el món privat i els agents socials.
- Potenciant la formació artística multidisciplinar.
- Posant en valor les iniciatives ja existents i promovent de noves.
- Articulant estructures representatives i models de finançament i viabilitat per l'impuls de projectes culturals transformadors.

Visió de futur

Com ens imaginem el paper de l'activitat cultural en la transformació del Berguedà, com a palanca per a la superació dels reptes del territori identificats?

L'activitat cultural del Berguedà serà inclusiva i cohesionadora, viva i dinàmica, interdisciplinària i integradora, des de la cooperació i el treball en xarxa dels diferents àmbits culturals que treballaran plegats per articular respostes als reptes socials del territori.

En aquest context, el centre cultural Sant Francesc serà un punt de trobada, el *hub* de la cultura berguedana, en el què confluïran tots els agents del territori que vulguin contribuir a la transformació social des de les arts i la cultura des de l'afirmació de la identitat pròpia i el sentit de pertinença. Un centre cultural que, exercint la seva capitalitat, liderarà, impulsarà i vetllarà per la cohesió social i territorial, fent de la cultura i l'entorn natural eixos de futur del Berguedà.

I serà un lloc d'exposició i exhibició singular i de referència en el que es generaran processos de diàleg i creixement col·lectiu a través de les creacions dels i les artistes lligades al territori.

Missió

Quina ha de ser la finalitat principal del centre cultural Sant Francesc en la consecució de la visió de futur?

La missió del Centre cultural Sant Francesc és ser l'espai de creació, preservació, difusió i exhibició del patrimoni cultural i natural del Berguedà, amb una mirada oberta a totes les cultures del món.

Un centre cultural que:

- fomenti la inclusió social en el seu entorn de proximitat, fent realitat la connexió cultural amb el barri, la ciutat i la comarca,
- promogui activitats d'exposició que donin resposta a la diversitat cultural i faci possibles residències artístiques que treballin en aquesta línia,
- generi una xarxa que enriqueixi el territori a través de la cultura,
- integri de manera transversal la dimensió educativa, esdevenint centre de referència per a escoles i centres educatius,
- posi en valor les iniciatives culturals del territori ja existents, però també promogui nous projectes des de la cocreació.

Característiques de la proposta:

- Centre cultural que englobi activitats sota una unitat discursiva clara i diferenciadora, lligada a la particularitat del territori, a la cultura popular i festiva i a la muntanya, com a element característic.
- Amb un projecte educatiu clar i compartit, que interactuï amb la comunitat educativa.
- Espai singular i lligat al territori, que reforci el sentit de pertinença i identitat, des del foment de la creativitat.
- Punt de trobada dels agents culturals de la comarca, nucli de la xarxa dels qui volen contribuir a la transformació social des de la cultura.
- Espai d'exposició, exploració i intercanvi, des de la relació de les creadores i creadors del territori.
- Espai de diàleg i intercanvi per avançar cap a una economia sostenible del Berguedà, amb la cultura com a motor, vetllant per l'excel·lència de la proposta en tot moment.

Bases del pla d'acció per a la creació del Centre cultural Sant Francesc¹

La feina realitzada a la sessió és l'inici d'un treball compartit entre tots els agents del territori per a la concreció d'un pla d'acció que permeti fer realitat el Centre cultural Sant Francesc amb quatre eixos vehiculars:

1. La **resposta als reptes socials** del territori des de la promoció de la inclusió, la diversitat i la realitat social de la comarca a través de les arts i la cultura.
2. La **dignificació i posada en valor del patrimoni cultural popular** propi del territori, com a tret identitari que, des del passat i el present, s'orienta al futur.
3. La **reivindicació del patrimoni natural** de la comarca com a fet diferencial, que ens situa en una posició privilegiada: el balcó d'uns Pirineus que miren cap a un futur més sostenible.

¹ Proposta de síntesi de les aportacions realitzades i detallades a l'annex 4.

4. La creació d'un **espai expositiu artístic**, que doni acollida i promogui l'activitat creadora, generant sinergies i noves oportunitats de creixement col·lectiu.

Aquest pla d'acció pot néixer des de les propostes formulades que es sintetitzen a continuació i que poden servir de guia per continuar la feina iniciada:

Objectius	Accions
1. Dissenyar un projecte solvent de referència, des de la participació de tots els agents implicats.	• Crear una comissió/equip motor per definir i impulsar el projecte, seguint la feina iniciada a la sessió, i incorporant representació dels diversos agents implicats. • Definir el projecte per a la creació del Centre cultural Sant Francesc: - com a centre motor, cultural i artístic i de pensament dels Pirineus, - punt de trobada cultural de possibles agents implicats, de manera oberta i plural, - incorporant criteris de sostenibilitat en la restauració i gestió de l'espai, comptant amb la participació ciutadana - i amb un projecte educatiu vinculat que situï Sant Francesc com a centre de referència per a la comunitat educativa. • Concretar els compromisos dels diversos agents implicats i el calendari per a la creació del centre, d'acord amb el projecte dissenyat. • Disseny i implementació d'una programació anual coherent amb el projecte definit i que incorpori: - Arts plàstiques: exposicions, tallers, presentacions artistes, xerrades... - Activitats musicals i arts escèniques: concerts, música popular, tallers, formació a diferents nivells... - Cultura científica: conferències, tallers, visites, exposició, divulgació. - Formació (tallers, xerrades, seminaris, llocs de trobada...). - Residència d'artistes. - Tallers especialitzats de creació. - Programes educatius a tots nivells.

Objectius	Accions
2. Creació de la xarxa d'agents d'impuls, suport i dinamització de l'activitat de Sant Francesc.	- Definició de la xarxa, concretant els nivells d'implicació, compromís i participació en l'impuls a l'activitat de Sant Francesc. - Desenvolupament de les accions de contacte i presentació i de formalització del compromís en els diversos nivells. - Coordinació d'agendes culturals comarcals per a la concreció d'una oferta harmonitzada i complementària. - Creació i posada en marxa dels espais de connexió i relació dels agents implicats (canals de comunicació, trobades, espais d'intercanvi...).
3. Dignificar i donar a conèixer el patrimoni cultural propi del territori, promovent la seva conservació i posada en valor.	- Fer de Sant Francesc un espai d'interpretació, amb un relat que vinculi l'edifici, passat i futur, i que expliqui la seva història. - Creació d'un espai dedicat a la preservació de La Patum (patrimoni de la humanitat) i d'imatgeria festiva. - Acollida d'accions de formació vinculades a la conservació i restauració patrimonial. - Dissenyant i realitzant propostes vinculades amb la identitat del territori (per exemple, Biennal del Foc).
4. Promoure la inclusió social a través de l'activitat cultural.	- Programació de festivals de música, cinema, arts diverses. - Promoció d'ajuts a creadores i creadors i suport a l'emprenedoria. - Generació de debats al voltant dels reptes socials del territori. - Generar reptes de creació vinculats a les necessitats socials (amb escoles i amb la societat en general). - Dinamització del casc antic, des de la vinculació amb les activitats programades.

Propostes per seguir avançant

La feina realitzada a la sessió és l'inici d'un treball compartit entre tots els agents del territori per aconseguir que Sant Francesc es converteixi en un centre cultural, multidisciplinari amb voluntat de transformació social i pel bé de la comunitat berguedana. Però els inicis són això, inicis, i per tant caldrà seguir aprofundint en la dinàmica generada.

Per a això, es recullen a continuació algunes propostes que poden servir de guia per seguir transitant aquest camí:

1. Teixir relacions de confiança i espais de treball compartits:

Generar espais d'intercanvi, coneixement i treball conjunt entre els agents culturals, socials i educatius del municipi, públics i privats, donant continuïtat a la feina iniciada a la jornada i articulant les dinàmiques necessàries per fer realitat la concreció i desenvolupament del projecte.

2. Desenvolupar i completar el pla d'acció iniciat:

Portar a terme una nova sessió de treball amb les persones i entitats participants per complementar la feina iniciada, consensuar i calendaritzar accions i distribuir responsabilitats i rols.

3. Generar espais de participació i consulta:

Involucrar a la ciutadania en el disseny i implementació del pla d'acció.

4. Crear un dispositiu de seguiment:

Posar en marxa una comissió o grup permanent, amb una representació diversa, que sigui l'encarregat de fer seguiment i promoció de les accions acordades i d'aconseguir que el nou projecte de Sant Francesc sigui una realitat.

